

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s) Klik of tik om tekst in te voeren. Datum voorstel: 06-05-2026 Besluit raad: Ja T.k.n. raad: Nee Zaaknummer: Z.890226 Aantal bijlagen: 5 Behandeld door: Klik of tik om tekst in te voeren. Team: Team BCA & MO	Overlegd/samengewerkt met: Adviseur: ☐ communicatie ☐ juridische zaken ☒ financiën ☐ p&o ☐ inkoop Team: ☐ backoffice sociaal domein ☐ sociaal wijkteam ☒ bestuur en concernadvies jeugd en gezin ☐ concerncontrol ☐ sociaal wijkteam ☐ diensten beheer werk en inkomen ☐ informatie ☐ sociaal wijkteam ☐ klanten contact centrum zorg en participatie ☒ maatschappelijke ontwikkeling ☐ vergunningen, ☒ middelen toezicht en ☐ ondersteuning handhaving ☐ ruimtelijk beheer/realisatie ☐ wijkbeheer ☐ ruimtelijke ontwikkeling ☐ wijkover- schrijdend beheer
---	--

Onderwerp:
Jaarstukken 2025 en programmabegroting 2027 VRF

Ontwerpbesluit:
Het college besluit de gemeenteraad voor te stellen:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 van de VRF
2. Kennis te nemen van de programmabegroting 2027 van de VRF
3. Geen zienswijze in te dienen op jaarstukken van 2025 en de programmabegroting 2027 van de VRF

Datum: **Openbaar:** openbaar
Besluit college:

Inleiding - Ynliding

De gemeenteraad ontving van VRF (VRF) de jaarstukken 2025 en de programmabegroting 2027. In de jaarstukken leest u de verantwoording over de uitvoering van de taken van de VRF en geven zij de financiële resultaten weer van het afgelopen jaar. In de programmabegroting beschrijft de VRF de prioriteiten en financiële kaders voor 2027 en geven zij richting aan de taken binnen de publieke gezondheid, crisisbeheersing en brandweezorg. De gemeenteraad heeft volgens de gemeenschappelijke regeling de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de programmabegroting.

Beoogd resultaat - Beëte resultaat

Het creëren van bestuurlijk draagvlak voor de programmabegroting van 2027. Daarnaast het sturen op en informeren over de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling van de VRF.

Argumenten – Arguminten

1.1 De VRF legt in de jaarstukken 2025 verantwoording af over de taken en financiële resultaten van 2025. GGD Fryslân heeft in 2025 samen met het bestuur een balans gevonden tussen financiële houdbaarheid en maatschappelijke verantwoording. Vanuit de opdracht om scenario's uit te werken voor huisvesting en taakuitvoering is gezorgd voor doelmatiger locatiegebruik, aangepaste huurafspraken en samenwerking met andere partners. Deze uitkomsten, efficiëntiemaatregelen en taakherschikking droegen samen met een aanvullende gemeentelijke bijdrage bij aan het dekken van het structurele begrotingstekort van €925.000.

In 2025 heeft de VRF, ondanks de grote uitdagingen op de arbeidsmarkt, het gehele jaar de crisisorganisatie 24/7 op sterkte gehouden en kwam bij 11 GRIP incidenten in actie. Tijdens de systeemtest werd de volledige crisisorganisatie opgeschaald naar GRIP-3. Daarnaast verhuisde de crisisorganisatie van de meldkamer in Drachten naar de hoofdvesting van VRF in Leeuwarden en voldeed zij opnieuw aan het Toetsingskader van de Inspectie Justitie & Veiligheid. Ook stelde ons bestuur de Friese Samenwerkingsagenda Weerbaarheid & Veerkracht 2025-2027 vast en presenteerde het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) vanaf september wekelijks een actueel veiligheidsbeeld aan de piketfunctionarissen.

De Brandweer Fryslân heeft haar rol binnen het domein van (brand)veiligheid professioneel ingevuld. De paraatheid was op orde, incidenten werden tijdig en deskundig afgehandeld en ook op het gebied van advisering en toezicht werd betrouwbaar invulling gegeven aan de verwachtingen. Tegelijkertijd is gewerkt aan de brandweezorg van morgen, met onder meer een nieuw dekkingsplan, een kazernevolgordetabel en verdere stappen in incidentbestrijding op het water.

1.2 De gemeente ontvangt circa € 450.000 terug van de VRF over het jaar 2025

Door een vrijval van kapitaallasten, het terughoudend inzetten van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en een aantal autonome ontwikkelingen ontvangt de gemeente een terugbetaling over 2025.

2.1 In de programmabegroting zijn geen nieuwe ontwikkelingen toegevoegd

De VRF heeft geen begrotingswijzigingen doorgevoerd die tot uiting komen in deze programmabegroting. Daarnaast zetten de domeinen Publieke gezondheid, Brandweer Fryslân en Crisisbeheersing de ingezette koers voort.

3.1 In het landelijke akkoord AZWA (aanvullend zorg- en welzijnsakkoord) is opgenomen dat de GGD een coördinerende rol vervult voor kennis en preventie in de provincie.

De programmabegroting volgt de landelijke ontwikkelingen waarbij van de GGD gevraagd wordt om bij te dragen aan provinciale planvorming, kennisdeling, monitoring en advisering. Hierbij is een mogelijke verdieping van de Friese preventie aanpak (FPA) en haar werk rondom de ketenaanpakken denkbaar. Op basis van de definitieve kaders die in 2026 volgen concretiseert de GGD Fryslân haar rol verder.

3.2 De besteding van een gedeelte van het resultaat gaat naar het uitfasen van blusschuim met PFAS
Bij bepaalde type branden wordt door de Brandweer Fryslân blusschuim gebruikt waar PFAS-varianten in kunnen zitten. Door de grote negatieve impact hiervan op milieu en gezondheid is een deel van deze varianten inmiddels verboden, of wordt dat binnenkort. Voor Brandweer Fryslân is dit aanleiding om het gebruik van blusschuim tot een absoluut minimum te beperken. In eerdere jaren hebben ze daarom besloten om (B-)schuim met een hoog PFAS-gehalte niet meer te gebruiken. In 2025 besloten ze ook om het nu nog toegestane (A-)schuim als primair blusmiddel uit te faseren.

Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

1.1 De zorgketen stond in 2025 opnieuw onder druk

GGD Fryslân ervaarde dat partners minder capaciteit hebben en doorverwijzing binnen de kraam- of jeugdzorg niet altijd mogelijk was. Wachtlijsten en het aantal zorgvragen nemen nog steeds toe. Hierdoor raakt de GGD eerder betrokken of blijven ze langer betrokken. De GGD levert vaak overbruggingszorg wat vraagt om duidelijke afspraken met partners. Hiervoor zoeken zij actief contact.

2.1 De bijdrage voor gemeenten is in 2027 verhoogd

De stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt veroorzaakt door de structurele indexering van loon- en materiële kosten en door ontwikkelingen in de BDuR.

2.2 De programmabegroting van 2027 bevat onzekerheden

GGD Fryslân geeft aan voor diverse onderdelen de inzet van middelen nog uit te werken. Daarnaast zijn er een aantal aangekondigde wetwijzigingen en een aangekondigde wet. Er is nog onduidelijkheid over het tijdsplan van behandeling van deze wet(swijzigingen). Dit betekent dat de inhoudelijke en financiële consequenties hiervan nog onzeker zijn.

3.1 De VRF ontwikkelt een nieuwe strategische meerjarenkoers 2027-2030

De VRF stelt dit jaar haar nieuwe Meerjarenkoers 2027 en verder op. Deze strategische meerjarenkoers ontwikkelt zich te laat voor de programmabegroting 2027. Eventuele koerswijzigingen kunnen vanaf de kaderbrief van 2028-2031 en programmabegroting van 2028 meegenomen worden.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Dit voorstel heeft betrekking op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's. Daarnaast waarborgen we met de inzet van de veiligheidsregio de gezondheid van inwoners, ook in tijden van crisis.

We bevorderen de paraatheid van de gezondheidszorg bij noodsituaties en verminderen algemene gezondheidsrisico's. We werken aan sterke publieke diensten voor crisisbeheer en noodhulp. Dit doen we in partnerschap met diverse instanties waaronder overheden, hulporganisaties en lokale gemeenschappen.

De gemeenteraad heeft op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen de bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze.

Financiën - Finânsjes

Het gerealiseerde resultaat betreft € 3.483.500. Het gerealiseerde resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval van kapitaallasten en de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) is terughoudend ingezet. Verder dragen de loon- en prijsbijstelling binnen de BDuR en het gedeeltelijk vrijvallen van het budget voor onvoorziene personele frictie bij aan het positieve resultaat. Er wordt € 1.000.000 bestemd voor uitfasering blusschuim (PFAS). Het overige deel wordt teruggestort naar de gemeenten. Voor onze gemeente betekent dit een bedrag van circa € 198.000.

Daarnaast zijn er een aantal autonome ontwikkelingen. In de verordening zijn er afspraken gemaakt over autonome ontwikkelingen zoals cao, materiële kosten en het resultaat op treasury. Er is daarmee sprake van een verrekening van € 3.145.000. Voor onze gemeente komt dat neer op een bedrag van circa € 250.000 die teruggestort zal worden.

In de Programmabegroting is de bijdrage van onze gemeente voor 2027 verhoogd. Onze bijdrage is in 2026 € 7.345.798 en zal in 2027 € 7.534.470 zijn. De stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt veroorzaakt door de structurele indexering van loon- en materiële kosten en door ontwikkelingen in de BDuR. Vanaf 2027 ontvangt de VRF wel een extra structurele bijdrage voor de BDuR vanuit het rijk, maar deze extra middelen zijn geoormerkt voor de versterking van crisisbeheersing en regionale weerbaarheid en kunnen dus niet worden ingezet ter dekking van de reguliere exploitatie.

Duurzaamheid - Duorsumens

Niet van toepassing

Participatie - Partisipaasje

Niet van toepassing

Communicatie – Kommunikaasje

De jaarstukken van de VRF publiceert zij op haar website. U informeert de veiligheidsregio over uw zienswijze via bijgevoegde conceptbrief.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

De gemeenten hebben tot 12 juni om een zienswijze in te sturen op beide documenten. De zienswijzen van gemeenteraden neemt de VRF mee in het voorstel aan het algemeen bestuur om de stukken vast te stellen. In de vergadering van 2 juli beslist het algemeen bestuur over de vaststelling.

Bijlagen - Taheakke

260506-Bijlage 1_Jaarverslag en jaarrekening_2025_VRF

260506-Bijlage 2_Programmabegroting 2027_VRF

260506-Bijlage 3_aanbiedingsbrief_programmabegroting2027_jaarstukken2025_VRF

260506-Bijlage 4_Accountantsverslag 2025_VRF

260506-Bijlage 5_concept_zienswijzebrief_VRF